Lingua galega 3º ESO. Actividades de sintaxe

1. Todas as unidades destacadas son frases. Indica cal é a palabra central e o tipo de frase.

> *Unha noite de mediados de novembro*, mentres sucaban *o mar de fóra das Salomón*, sorprendeunos un violento tifón. O carboeiro holandés oscilaba perigosamente e, nas adegas, a carga desprazábase dun lado para o outro, facendo que o barco acarroulase *aínda máis*. *Un vento de furacán do nordés* encrespaba o mar *de modo impresionante* e as inmensas ondas estrelaban de través sobre a embarcación *manguda*.
>
> Hugo Pratt. Corto Maltés. A balada do mar salgado

Unha noite de mediados de novembro (f.n. (f.p. (f.n. (f.p. (f.n.)))))
O mar de fóra das Salomón (f.n. (f.p. (f.adv.)) (f.p. (f.n.)))
Aínda máis ((f.adv.) f.adv.)
Un vento de furacán do nordés (f.n. (f.p. (f.n.)) (f.p. (f.n.)))
De modo impresionante (f.p. (f.n. (f.adx.)))
Manguda (f.adx.)

2. Fai unha oración con cada un dos seguintes verbos onde deas só a súa predicación nuclear: *levar* (2: SUX – CD), *chegar* (1: SUX / SUPL ; 2: SUX – CC), *estudar* (1: SUX ; 2: SUX – CD [CC]) e *esquecerse* (2: SUX – SUPL).

Exemplo con *comer*: María comeu todo o pastel.

Alguén	leva	algo	[cando / onde / como...]
SUX	**NÚC PDO**	**CD**	
A nena	levaba	unha mochila	
A segunda nena que saíu do bus	levaba	unha mochila vermella que tiña un peto roto	
(DET MOD NÚCL MOD -or. sub. adx.)		**(DET NÚCL MOD MOD -or. sub. adx.)**	

3. Indica que unidades das seguintes son frases que inclúen unha oración entre os seus formantes.

- A casa que está ao fondo da rúa.
- Elas chegaron tarde esta mañá.
- Continuaron aínda un tempo comentando os datos de que dispuñan.
- A fumareda que esparexía a lareira de pedra desa casa.
- Un bonito día solleiro, con luz e sen choiva.
- Azul intenso que desprende faíscas.

4. Le o seguinte fragmento e:
   4.1. Marca os verbos.
   4.2. Separa as oracións e indica se son simples ou compostas.
   4.3. De seren compostas, determina se son dependentes ou independentes.
   4.4. Nas coordinadas, indica o tipo. Se hai subordinadas, identifica a función.

O pai de Migueliño chegaba das Américas e o rapaz non cabía de gozo no seu traxe festeiro.
Oración composta por coordinación (independentes); coordinadas copulativas

Migueliño sabía cos ollos pechados como era o seu pai.
Oración composta con subordinada substantiva (dependente)

Aínda así, denantes de saír da casa, botoulle unha ollada ao retrato.
Oración composta con subordinada substantiva (dependente)

Os americanos xa estaban desembarcando.
Oración simple

Migueliño e a súa nai agardaban no peirao do porto.
Oración simple

O corazón do rapaz batíalle na táboa do peito e os seus ollos esculcaban nas greas en procura do pai ensoñado.
Oración composta por coordinación (independentes); coordinadas copulativas

Castelao. "O retrato" (fragmento adaptado)

5. Escolle unha frase nominal, unha adxectiva e unha adverbial no seguinte texto. Indica a función sintáctica de cada unha delas e analiza os seus formantes.

> Onde puña o ollo, puña a bala certeira. Tiña sona por iso. Co revólver pistola era invencible. E iso que eran moitos os que viñan, cada día, dende moi lonxe, para medirse con el. Algúns homes eran pistoleiros de fama. Querían ansiosos saber se Frank González era tan rápido como dicían. E logo, claro, morrían no desafío.
>
> X. Fernández Ferreiro. *A morte de Frank González* (adaptado)

Frases nominais

O ollo CD (DET – NÚCL)

A bala certeira CD (DET – NÚCL – MOD -unha f.adx.-)

O revólver pistola TERMO (DET – NÚCL – MOD -outra f.n.-)

Algúns homes SUX (DET – NÚCL)

Pistoleiros de fama ATR (NÚCL – MOD -unha f.p.-)

...

Frases adxectivas

Certeira MOD (NÚCL)

Invencible ATR (NÚCL)

Ansiosos PRVO (NÚCL)

...

Frases adverbiais

Moi lonxe TERM en CCL